

OBČASNÍK SPUSA

ČERVEN – mimořádné vydání

číslo 8.

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA – SOCIETY OF FRIENDS OF THE USA

ČESKO-AMERICKÝ KLUB – THE CZECH-AMERICAN CLUB

POBOČKA PRAHA – hlavní město

Pan Dr. Stanislav Kalkus, dlouhodobý člen a předchozí prezident SPUSA, se narodil 27. dubna 1931. V septimě gymnázia v pražské Resslově ulici byl v roce 1948 komunisty zavřen a 3/4 roku strávil v pankrácké věznici. Brzy pochopil, že přichází těžká doba. Díky obětavosti učitelů, profesorů gymnázia však mohl dokončit studia a složit maturitu. Následně pak byl zaměstnán jen manuálně. V roce 1950 odešel do emigrace jeho otec a Stanislav Kalkus jej následoval na podzim roku 1951. Přes tehdejší sovětskou zónu Rakouska ihned přešel do Německa, kde začal jeho nový život.

Oženil v roce 1952 a s manželkou se dostal do USA. Zde vystudoval, dosáhl magisterského vzdělání a později i doktorského titulu (PhD.). Pak pracoval pro vládu USA v různých vojenských základnách v Maroku i v Německu. Po návratu do USA Stanislav Kalkus na nějaký čas zakotvil v univerzitním prostředí. Bylo to v Severní Karolině v Chapel Hill, kde učil a rovněž pomáhal budovat i fond slovanské literatury v knihovně University of North Carolina. Posléze přešel do služeb amerického válečného námořnictva (U.S. Navy), a tak se účastnil války v Koreji, i když jako knihovník. Poté rodina Kalkusova přesídlila do Washingtonu, kde kolega Kalkus pracoval v pozici hlavního knihovníka amerického válečného námořnictva.

V roce 1989 navštívil pan prezident Václav Havel USA a vyzval spoluobčany, aby pomohli rodící se naší nové demokracii. Stanislav Kalkus tehdy sice odcházel do důchodu, ale rozhodl se přijat tuto výzvu. S manželkou, paní Martou, pak cestoval mezi svým novým domovem v USA a rodným Československem.

Velmi pomohl českému knihovnictví a stal se oblíbeným i uznávaným pedagogem Ústavu informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Rovněž pomáhal Parlamentní knihovně, kde spolupracoval na budování knihovního fondu Ekonomického institutu CERGE. Pomáhal také v mezinárodní spolupráci českého knihovnictví, a spolupracoval na prvním mezinárodním program Ústavu informačních studií a knihovnictví, kde pracoval a přednášel předměty jako "Srovnávací knihovnictví" nebo předmět "Cenzúra nebo výběr?". Dlouhodobě pracoval v Ústavu informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kde Dr Stanislav Kalkus posledních 20 let úspěšně působil jako vysokoškolský učitel.

Mnozí naši členové se mohli s ním rozloučit 28. května 2013 v 11 hodin ve Strašnickém krematoriu.

Fotografie z prostor Velvyslanectví USA v Praze z roku 2011 a dr. Stanislav Kalkus je čtvrtý zleva (směrem vpravo) nahoře.

Konzervativci a nedávná současnost: Četní konzervativci se domnívají, že biologické přežití, či takové vegetování není nutně nejvyšší hodnotou – mnohem vyšší hodnotou jsou např. pravda či spravedlnost. Svoboda země, svoboda jejího politického řádu, čest země, nebo její loajalita vůči přátelům a spojencům by vždy měla mít přednost před hanebným mírem. Tak **Churchill** během jednání v Mnichově roku 1938 prohlásil: *Británie a Francie měly na výběr mezi válkou a hanbou. Zvolily hanbu. Budou mít válku ...*

Barra Goldwater, Svědomí konzervativců, 1960: *Výkřikem appeasementu je „raději se na kolenou budu plazit do Moskvy, než abych zemřel pod atomovou bombou“. Tento sentiment samozřejmě odvrhuje všechno to, co je v lidské bytosti statečné, ctihodné a důstojné. Musíme – jako první krok k zachování americké svobody – přijmout názor opačný a učinit ho základním kamenem své zahraniční politiky: raději zemřeme, než abychom ztratili svobodu ... Chceme zůstat naživu, samozřejmě; ale více než to chceme být svobodní. Chceme mír; ale před ním chceme nastolit podmínky, jež učiní mír přijatelným. Ať se vám to líbí nebo ne, velkým a nevyhnutelným úkolem naší epochy není studenou válku ukončit, ale zvítězit v ní.*

Barra Goldwater, projev na republikánském konventu 1964: *Jsem přesvědčen, že musíme hledět nejen na obranu svobody dnes, ale i na její rozšíření zítra. Jsem přesvědčen, že komunismus, který se chvástá, že nás pohrbí, místo toho ustoupí silám*

Svobody. A ve vzdálené, leč rozpoznatelné budoucnosti jsem schopen vidět nastíněn svět, který je hoden našeho odhodlání, každého našeho rizika, každé naší oběti. Ano, svět, který vykoupí utrpení těch, kdo budou osvobozeni od tyranie ... Připomínám vám, že extremismus při obraně svobody není neřest. A dovolte mi vám rovněž připomenout, že umírněnost při prosazování spravedlnosti není stnost!

Ronald Regan, projev „Čas volby“, 27. října 1964: *Musíme mít odvahu činit to, o čemž víme, že je mravně správné; a politika appeasementu nás žádá, abychom přijali tu nejvyšší možnou nemravnost. Žádá nás, abychom si vykoupili bezpečí od hrozby atomové bomby tím, že bychom prodali do věčného otroctví naše bližní, lidské bytosti ztotočené za železnou oponou, abychom jim řekli, ať se vzdají své naděje na svobodu, protože jsme připraveni se s jejich otrokáři dohodnout ...*

Vy i já máme Rendl-vous s osudem. Můžeme pro naše děti zachovat tuto poslední naši naději lidstva na zemi, anebo je můžeme odsoudit k vykoupení do tisíciletí tmy. Pokud selžeme, alespoň ať naše děti, a děti našich dětí, budou moci o nás říci, že jsme si svůj krátký pobyt zde zasloužili, že jsme učinili vše, co jsme učinit mohli.

Ronald Regan, řeč o říši zla, březen 1983: *Budme si vědomi toho, že pokud sovětští vládcí hlásají nadřazenost státu, jeho všemohoucnost nad jednotlivcem a předpovídají jeho definitivní nadvládu nad všemi lidmi světa, jsou ohniskem zla v moderním světě ... Naléhám na vás, abyste se vyvarovali pokušení ignorovat fakta dějin a agresivní tendence říše zla, považovat závody ve zbrojení za velké nedorozumění, a tudíž se stáhnout z boje mezi právem a bezprávím, dobrem a zlem.*

Vesmírné sondy na konci naší Sluneční soustavy: V roce 1972 a 1973 vypustili odborníci v USA dvě družice, a to *Pioneer 10* a *Pioneer 11*. Navštívily Jupiter a Saturn (P 11). Obě sondy jsou nyní na cestě ven ze Sluneční soustavy. Ze sondy P 10 byl naposled přijat slabý signál v roce 2004 ze vzdálenosti 12 miliard km od Země. V roce 1995 bylo přerušeno spojení s p 11 pro velmi slábnoucí signál.

Dalšími takovými sondami byly *Voyager 1* a *Voyager 2*. Obě startovaly v roce 1977. V 1 navštívil v roce 1978 Jupiter a pořídil velmi zajímavé snímky čtyř jeho velkých měsíců. Pak se s využitím gravitační síly planety vydal k Saturnu, kam dorazil v roce 1980. Zkoumal tam opět ty větší měsíce. Pak pokračoval mimo Sluneční soustavu a v první třetině letošního roku byl tak daleko, že signál k nám letí 28 hodin. Přibližně za 40.000 let by se měl dostat k hvězdě v souhvězdí Žirafy. V 2 by měl pracovat až do roku 2025. Nyní máří k hvězdě Sirius, kam by se měl dostat za 300.000 let.

Astronomové však používají jiné jednotky. Např. je to **parsek**, což je vzdálenost, ze které by bylo vidět střední vzdálenost Země od Slunce pod úhlem jedné obloukové vteřiny, a tak 1pc = 3, 262 světelných roků, tj. 206 263 astronomických jednotek. Jedna **astronomická jednotka** je průměrná vzdálenost země od Slunce, což je cca 149 500 000km.

Pravidelná setkávání našich členů se uskutečnila díky kolegy pana Zbyňka Lišky, který zajistil ze svého archivu řadu velmi zajímavých filmů. Nutno připomenout i jeho mimořádnou odbornost, kterou prokázal zprovozněním již starší techniky, a vůbec to nebylo jednoduché. Často bylo nutné přístroje a zapojení upravit po někdy neodborné předchozí manipulaci. Zatím byla v našem vzdělávacím středisku každý pátek od 15ti hodin, a to až do konce května. Zahájili jsme promítáním dvoudílného filmu o Generálu Pattonovi. Následoval film o Austrálii číslo 1 (29.03.2013); Kanada a Aljaška (05.04.2013); Velká Británie, číslo 1 (12.04.2013); Austrálie číslo 21 a Nový Zéland (19.04.2013); Velká Británie číslo 2 (26.04.2013); státy Jižní Ameriky (03.05.2013); USA, Mississippi, O'man River číslo 1 (10.05.2013); Antarktida a přímořské státy Atlantiku (17.05.2013); státy Jižní Ameriky číslo 2 (24.05.2013); USA číslo 2 (31.05.2013). Přátelského jednání s přineseným občerstvením se účastnilo i osm osob a všichni byli velmi spokojeni. Další program bude upřesněn až během září.

Naše společné webové stránky: <http://www.spusa.cz>. **Angličtina:** v našem Vzdělávacím středisku (od 15.15 do 16.15) každý čtvrtek. **Setkávání s promítáním filmů:** zatím bylo každý pátek od 15.00. **Placení letošních členských příspěvků:** osobně nebo náš účet, který má čís: 135 135 383/ 0300 Poštovní spořitelny, tj. kdekoliv na poště nebo z bankomatu. Banka často neuvádí plátce, tj. je nutno dodat příslušný doklad pro kolegu Ing. J. Kohouta. Současně připomínám i prosbu na **zasílání vašich příspěvků do Občasníku.** Za pražskou pobočku Petr Jílek